॥ अथ राज्यलाभपर्व्व ॥ १५ ॥

॥ द्रुपद उवाच ॥ एवमेतन्महाप्राज्ञ यथात्थ विदुराद्य मां । ममापि परमो हर्षः सम्बन्धेऽस्मिन् कृते प्रभो । ७५४५
गमनं चापि युक्तं स्याद्दृढमेषां महात्मनां । नतु तावन्मया युक्तमेतद्वक्तुं स्वयं गिरा ।
यदा तु मन्यते वीरः कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः । भीमसेनार्जुनौ चैव यमौ च पुरुषर्षभौ ।
रामकृष्णौ च धर्म्मज्ञौ तदा गच्छन्तु पाण्डवाः । एतौ हि पुरुषव्याघ्रावेषां प्रियहिते रतौ ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ परवन्तो वयं राजंस्त्वयि सर्व्वे सहानुगाः । यथा वक्ष्यसि नः प्रीत्या तत्करिष्यामहे वयं ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततोऽब्रवीद्वासुदेवो गमनं रोचते मम । यथा वा मन्यते राजा द्रुपदः सर्व्वधर्म्मवित् । ७५५०
॥ द्रुपद उवाच ॥ यथैव मन्यते वीरो दाशार्हः पुरुषोत्तमः । प्राप्तकालं महाबाहुः सा बुद्धिर्निश्चिता मम ।
यथैव हि महाभागाः कौन्तेया मम साम्प्रतं । तथैव वासुदेवस्य पाण्डुपुत्त्रा न संशयः ।
न तद्ध्यायति कौन्तेयः पाण्डुपुत्त्रो युधिष्ठिरः । यथैषां पुरुषव्याघ्रः श्रेयो ध्यायति केशवः ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततस्ते समनुज्ञाता द्रुपदेन महात्मना । पाण्डवाश्चैव कृष्णश्च विदुरश्च महीपते ।
आदाय द्रौपदीं कृष्णां कुन्तीं चैव यशस्विनीं । सविहारं सुखं जग्मुर्नगरं नागसाह्वयं । ७५५५
श्रुत्वा चाप्यागतान्वीरान् धृतराष्ट्रो जनेश्वरः । प्रतिग्रहाय पाण्डूनां प्रेषयामास कौरवान् ।
विकर्णञ्च महेष्वासं चित्रसेनञ्च भारत । द्रोणञ्च परमेष्वासं गौतमं कृपमेव च ।
तैस्ते परिवृता वीराः शोभमाना महाबलाः । नगरं हास्तिनपुरं शनैः प्रविविशुस्तदा ।
कौतूहलेन नगरं दीप्यमानमिवाभवत् । तत्र ते पुरुषव्याघ्राः शोकदुःखविनाशनाः ।
तत उच्चावचा वाचः पौरैः प्रियचिकीर्षुभिः । उदीरिता अशृण्वंस्ते पाण्डवा हृदयङ्गमाः । ७५६०
अयं स पुरुषव्याघ्रः पुनरायाति धर्म्मवित् । यो नः स्वानिव दायादान् धर्म्मेण परिरक्षति ।
अद्य पाण्डुर्म्महाराजो वनादिव जनप्रियः । आगतः प्रियमस्माकं चिकीर्षुर्नात्र संशयः ।
किन्तु नाद्य कृतं तात सर्व्वेषां नः परं प्रियं । यन्नः कुन्तीसुता वीरा नगरं पुनरागताः ।
यदि दत्तं यदि हुतं विद्यते यदि नस्तपः । तेन तिष्ठन्तु नगरे पाण्डवाः शरदां शतं ।
ततस्ते धृतराष्ट्रस्य भीष्मस्य च महात्मनः । अन्येषाञ्च तदर्हाणां चक्रुः पादाभिवन्दनं । ७५६५
कृत्वा तु कुशलप्रश्नं सर्व्वेण नगरेण च । न्यविशन्ताथ वेश्मानि धृतराष्ट्रस्य शासनात् ।
विश्रान्तास्ते महात्मानः कञ्चित्कालं महाबलाः । आहूता धृतराष्ट्रेण राज्ञा शान्तनवेन च ।
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ भ्रातृभिः सह कौन्तेय निबोध गदतो मम । पुनर्न्नो विग्रहो माभूत् खाण्डवप्रस्थमाविश ।
न च वो वसतस्तत्र कश्चिच्छक्तः प्रबाधितुं । संरक्ष्यमाणान्पार्थेन त्रिदशानिव वज्रिणा । अर्द्धं राज्यस्य सम्प्राप्य खाण्डवप्रस्थमाविश ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रतिगृह्य तु तद्वाक्यं नृपं सर्व्वे प्रणम्य च । प्रतस्थिरे ततो घोरं वनं तन्मनुजर्षभाः । ७५७०
अर्द्धं राज्यस्य सम्प्राप्य खाण्डवप्रस्थमाविशन् । ततस्ते पाण्डवास्तत्र गत्वा कृष्णपुरोगमाः ।
मण्डयाञ्चक्रिरे तद्वै परं स्वर्गवदच्युताः । ततः पुण्ये शिवे देशे शान्तिं कृत्वा महारथाः ।